

नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा स्रोत)
स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित (Off Grid) ऊर्जा
निर्मितीचे एकत्रित धोरण-२०१६ अंतर्गत प्रकल्प
उभारण्याविषयीची कार्यपद्धती

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक: अपाऊ - २०१५ / प्र.क्र. ३७८/भाग-३ / ऊर्जा-७

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: ८ जून, २०१६.

संदर्भ:-

- १) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक: अपाऊ - २०१५ / प्र.क्र. ३६७/ऊर्जा-७, दि. ११.२.२०१६
- २) महाऊर्जा, पुणे यांचा प्रस्ताव, क्र.आरईएन/सोलर/मंत्रीमंडळ बैठक/२०१५-१६/५१७, दि. ९.२.२०१६ व क्र.आरईएन/मंत्रालय पत्रव्यवहार/२०१५-१६/सौर १५६९, दि. ४.४.२०१६

प्रस्तावना :-

राज्यातील ऊर्जेची वाढती मागणी लक्षात घेता नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा) स्रोतांचा विकास करण्यासाठी मा.मंत्रीमंडळाच्या दि. २५.१.२०१६ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार, अशा स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मितीच्या प्रकल्पांसाठी संदर्भाधीन दिनांक ११.२.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये एकत्रित धोरण-२०१६ जाहीर केले आहे.

संदर्भाधीन शासन निर्णय, दिनांक ११.२.२०१६ मधील परिच्छेद क्र. २.२. मध्ये नमूद केल्यानुसार, या धोरणांतर्गत प्रकल्प आस्थापित करणे, कार्यान्वीत करणे, धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने प्रकल्पाच्या उभारणीस चालना देण्यासाठी सुलभ प्रक्रियेसह वस्तुनिष्ठ व सुटसुटीत अशी कार्यपद्धती वेगळ्याने निर्गमित करण्यात येईल, अशी तरतूद केलेली आहे.

सदरहू तरतुदीस अनुलक्षून महाऊर्जा, पुणे यांनी संदर्भाधीन दि. ९.२.२०१६ व दि. ४.४.२०१६ च्या पत्रान्वये याबाबतची कार्यपद्धत निश्चित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला. त्यानुषंगाने अशा वीज निर्मिती प्रकल्पांचा जलद विकास व्हावा तसेच प्रभावीपणे व कालबद्ध पद्धतीने प्रकल्प आस्थापित व कार्यान्वित व्हावेत याहृष्टीने नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित (Off Grid) ऊर्जा निर्मितीचे एकत्रित धोरण-२०१६ या धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठीची कार्यपद्धत निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित (Off Grid) ऊर्जा निर्मितीचे एकत्रित धोरण-२०१६ या धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठीची कार्यपद्धत पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे:-

सदरहू एकत्रित धोरणांतर्गत समाविष्ट विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मिती प्रकल्पांपैकी, शासनाच्या विविध विभागांमध्ये प्रकल्प उभारण्यासाठीची कार्यपद्धत “परिशिष्ट- अ “ आणि विविध

संस्थामध्ये (खाजगी) प्रकल्प आरथापित करण्याची कार्यपद्धत “परिशिष्ट-ब” अनुसार विहित करण्यात येत आहे.

वरील कार्यपद्धतीसंदर्भातील अनुक्रमे खालील परिशिष्ट त्यांच्या पोटभागासह निश्चित करण्यात येत आहेत:-

- १) ऊर्जाचा नमूना-परिशिष्ट-१,
- २) कार्य निष्पादन अहवाल (Performance Report)- परिशिष्ट-२,
- ३) १०० रुपयांच्या मुद्रांक शुल्क कागदावर लिहून द्यावयाचे डिक्लेरेशन- परिशिष्ट-३,
- ४) सौर ऊर्जा प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल (Project completion Report for Solar Power Plants) -
परिशिष्ट-४ (या अंतर्गत भाग-A ते भाग-C),
- ५) एसपीव्ही वॉटर पंपिंग प्रणाली प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल (Project Completion Report for SPV Water Pumping System)- परिशिष्ट-५ (या अंतर्गत भाग-A ते भाग-C) आणि
- ६) सौर ऊर्जावर आधारित स्वंयपाक प्रणालीच्या प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल (Project completion Report for Solar steam cooking systems)-परिशिष्ट-६ (प्रमाणपत्रासह)

तर बायोगॅसपासून विकेंद्रित वीज निर्मिती प्रकल्पांसाठी कार्यपद्धती परिशिष्ट- “क” अनुसार विहित करण्यात येत आहे. या प्रकल्पासंदर्भातील ऊर्जाचा नमूना- परिशिष्ट-७ आणि हमीपत्र- परिशिष्ट-८ म्हणून निश्चित करण्यात येत असून सदरहू कार्यपद्धत आणि त्याबाबतची वर नमूद केलेली परिशिष्टे (भागांसहीत) यासोबत जोडली आहेत.

२. सदर ऊर्जा प्रकल्प प्रस्तावांसाठी आवश्यक असणाऱ्या विहित ऊर्जाचे नमूने आणि नमूना ई-निविदा महाऊर्जा, पुणे यांच्या www.mahaurja.com या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०६०८९६२५२५४९० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सोबत:-वरीलप्रमाणे.

(रो. प्र. जाधव)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) सर्व मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ३) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई
- ४) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव यांचे स्वीय सहायक, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ६) महासंचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा), पुणे

- ७) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
- ८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
- ९) सचिव, महाराष्ट्र वीज नियामक आयोग, मुंबई (** पत्राने)
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी
- १२) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण.
- १४) सर्व आयुक्त, महानगरपालिका
- १५) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका / नगरपरिषदा / नगरपंचायती
- १६) मुख्य अभियंता (विद्युत) महाराष्ट्र शासन, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, प्रशासकीय इमारत ३ रा
मजला, रामकृष्ण चैंबूरकर मार्ग, चैंबूर (पूर्व), मुंबई - ७१.
- १७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, सुत्रधार कंपनी मर्या., मुंबई
- १८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., मुंबई
- १९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी मर्या., मुंबई
- २०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्या., मुंबई
- २१) ऊर्जा उप विभागातील सर्व कार्यासने, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २२) निवड नस्ती-ऊर्जा-७ कार्यासन, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

*** * ***

(शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र.अपाऊ-२०१५/प्र.क्र.३७८/भाग-३/ऊर्जा-७,

दि. ८ जून, २०१६ चे सहपत्र)

परिशिष्ट- “आ”

नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा) स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मिती धोरणामध्ये उल्लेखित केल्यानुसार शासनाच्या विविध विभागांमध्ये प्रकल्प उभारणीसाठी कार्यपद्धत:-

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय, दि. ११.२.२०१६ अन्वये जाहीर केलेल्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा) स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मिती एकत्रित धोरणाच्या अनुषंगाने जिल्हा वार्षिक सर्वसाधारण योजनेमधून आस्थापित करावयाच्या प्रकल्पांसाठीची कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे असेल :-

१. इमारतीचे छत (रुफटॉप) व जमिनीवरील पारेषण विरहित सौर विद्युत संच, लघुजल व नळ पाणीपुरवठ्यासाठी सौर पंप, स्वयंपाकासाठी सौर ऊर्जेवर आधारित संयंत्र, सौर उष्णजल संयंत्र आणि विकेंद्रित सूक्ष्म पारेषण (Micro Grid) पथदर्शी प्रकल्प यांच्या उभारणीसाठी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल-
२. या धोरणांतर्गत प्रकल्प आस्थापनेसाठी इच्छुक असलेल्या विभाग / संस्था यांनी खालील बाबी तपासणे आवश्यक आहे:-
 - **सौर विद्युत संच** :- क्षमता :- १ ते ५० कि.वॅ. (प्रति कि.वॅ. १५० चौ. फूट सावली विरहित जागा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे)
 - **सौर पंप** :- क्षमता :- ३, ५ व ७.५ अश्वशक्ती (प्रति अश्वशक्ती १५० चौ. फूट सावली विरहित जागा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे)
 - **स्वयंपाकासाठी सौर ऊर्जेवर आधारित संयंत्र** :- सर्वसाधारणपणे १०० व्यक्तींच्या स्वयंपाकासाठी ७०० ते १००० चौ. फूट इतकी जागा व साधारणतः १५० चौ. फूट आकाराचे स्वयंपाकघर असणे आवश्यक आहे.
 - **सौर उष्णजल संयंत्र** :- क्षमता :- २५० लिटर्स प्रतिदिन (प्रतिदिन २५० लिटर्स ५ चौ.मी. सावली विरहित जागा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे)

टिप १ :- शक्यतो फलेट फ्लॅट कलेक्टर प्रकारचे सौर उष्णजल संयंत्र आस्थापित करावे.

टिप २ :- संयंत्राची क्षमता निश्चित करताना उपलब्ध असलेली सावली विरहित जागा, सद्यःस्थितीचा विद्युतभार यांची पडताळणी करावी.

३. या धोरणांतर्गत एकदा लाभ घेतलेल्या कार्यालय / संस्थेस पुढील ५ वर्षांमध्ये तशाच प्रकाराच्या प्रकल्पासाठी लाभ घेता येणार नाही.
४. या धोरणांतर्गत प्रकल्प उभारणीसाठी केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय आणि महाऊर्जाच्या मार्गदर्शक तत्वे व तांत्रिक मोजमापे यांचा अवलंब करणे आवश्यक असेल.
५. या धोरणांतर्गत प्रकल्प उभारणीसाठी महाऊर्जामार्फत सल्लागार निश्चित केले जातील.

६. संबंधित विभागाने आवश्यकतेनुसार महाऊर्जाकडून निश्चित केलेल्या सल्लागारांमार्फत सर्वेक्षण, तांत्रिक मदत, सविस्तर प्रकल्प अहवाल इत्यादी अनुंगिक बाबींची पूर्तता महाऊर्जाने निश्चित करून दिलेल्या अटी व शर्तीच्या आधारे करून घ्यावी.

७. केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाने निश्चित केलेल्या आधारभूत किंमतीनुसार (Benchmark Cost) ई-निविदेसाठी अंदाजपत्रकीय किंमत महाऊर्जा वेळोवेळी जाहीर करेल.

८. प्रकल्प उभारणी करणाऱ्या कार्यालय / संस्था यांनी प्रकल्प आस्थापित करण्यासाठी अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या एक टक्का सेवा शुल्कासह प्रस्ताव तांत्रिक मंजुरीसाठी महाऊर्जाकडे सादर करणे आवश्यक राहील.

९. प्रकल्प नोंदणीसाठी परिपूर्ण प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर सदर अर्जाची छाननी करून महाऊर्जाकडून मार्गदर्शक तत्वे, तांत्रिक मोजमापांसह तांत्रिक मंजुरी देण्यात येईल. (प्रस्तावाचा विहित अर्ज - परिशिष्ट-१) अशा प्रकारे विहित नमुन्यातील परिपूर्ण प्रस्ताव महाऊर्जास सादर केल्यानंतर एक महिन्याच्या कालावधीत महाऊर्जाकडून अर्जदार/संस्थेस लेखी काहीही कळविले नाही, तर अशा प्रकरणात महाऊर्जाकडे मानीव नोंदणी झाल्याचे गृहीत धरण्यात येईल.

१०. विकासकाने जास्तीत जास्त एक वर्षाच्या कालावधीत सदर प्रकल्प कार्यान्वित करणे आवश्यक राहील.

११. महाऊर्जाकडून तांत्रिक मंजुरी प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित कार्यालय / संस्था (प्रकल्पधारक) यांनी प्रकल्प आस्थापित करण्यासाठी उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-३/उद्योग-४ दि. ३० ऑक्टोबर, २०१५ अन्वये शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची नियमपुस्तिकेमध्ये उल्लेखित केल्यानुसार कार्यवाही करावी व प्रकल्प विकासकाची निवड पूर्ण करावी.

१२. महाऊर्जामार्फत देण्यात आलेल्या तांत्रिक मान्यतेमधील निकष व पात्रता निकष यामध्ये कुठलेही बदल महाऊर्जाच्या मान्यतेशिवाय करता येणार नाहीत. याव्यतिरिक्त तांत्रिक बाबीं व निकष वगळता स्थानिक स्तरावर आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार संबंधित विभाग प्रमुखांना असतील. मात्र, त्यास संबंधित जिल्हाधिकारी यांची मान्यता घेण्यात यावी.

१३. प्रकल्प आस्थापित करण्यासाठी ई-निविदा पद्धतीने निवड करण्यात आलेल्या प्रकल्प विकासक यांनी प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यानंतर ५ वर्षांकरिता सर्वकष देखभाल व दुरुस्ती करावयाची आहे. तसेच प्रकल्पधारकाने आवश्यक कार्यवाही करून पुढील ५ वर्षांकरिता वार्षिक देखभाल व दुरुस्ती करार करणे आवश्यक राहील.

१४. या धोरणांतर्गत प्रकल्पांची प्रभावीपणे व कालबद्ध पद्धतीने आस्थापना होण्याकरिता प्रकल्प आस्थापित करणाऱ्या प्रकल्प विकासक यांनी प्रत्येक महिन्यास मासिक प्रगती अहवाल संबंधित कार्यालय / संस्थेस सादर करावा आणि त्रैमासिक अहवाल महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाकडे सादर करणे आवश्यक राहील. (प्रकल्प कार्यरततेचा अहवाल - परिशिष्ट-२)

१५.प्रकल्प उभारणीपूर्वी व उभारणीनंतरच्या आवश्यक त्या सर्व कायदेशीर व वैधानिक बाबींची पूर्तता प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांनी करावी. यासाठी प्रकल्पधारकाने प्रकल्प विकासक यांस आवश्यक ती मदत करावी. धोरणात विहित केलेल्या अर्थसहाय्याकरिता प्रकल्पासाठी महाऊर्जाने विहित केलेले हमीपत्र प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांनी महाऊर्जा कार्यालयाकडे सादर करावे. (हमीपत्र - परिशिष्ट-३)

१६.संबंधित कार्यालय / संस्थांनी प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यानंतर प्रकल्प कार्यान्वयनतेचा प्रमाणित केलेला वार्षिक अहवाल महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाकडे सादर करणे आवश्यक राहील.

१७.प्रकल्पधारक यांनी प्रकल्पास तांत्रिक मंजुरी प्राप्त झालेल्या दिनांकापासून ३ महिन्यांच्या कालावधीत ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे प्रकल्प विकासक निश्चित करून कार्यादेश देणे आवश्यक राहील.

१८. प्रकल्पधारक व प्रकल्प विकासक यांनी कार्यादेशाची प्रत महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयास देणे आवश्यक राहील.

१९.प्रकल्पास मुदतवाढ हवी असल्यास योग्य व समर्थनीय कारणांसह प्रकल्पाच्या विलंबाबाबत सदर कालावधी संपण्याच्या आत प्रस्ताव सादर केल्यास जिल्हाधिकारी मुदतवाढ देतील. अशा प्रकारे दिलेली मुदतवाढ महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयास कळविणे आवश्यक राहील.

२०.या व्यतिरिक्त ज्या कार्यालय / संरथेस महाऊर्जाकडून प्रकल्प आस्थापित करावयाचा असल्यास अशा कार्यालय / संस्थांनी महाऊर्जाकडे प्रकल्प उभारणीसाठी विनंती केल्यास महाऊर्जा एकूण प्रकल्प खर्चाच्या ५ टक्के सल्लागार शुल्क आकारून संबंधित प्रकल्प आस्थापित करून देण्याची कार्यवाही करेल.

२१.यासाठी संबंधित कार्यालय / संस्थेने तशा स्वरूपाचा प्रस्ताव व जिल्हा वार्षिक सर्वसाधारण योजनेतून / इतर स्रोतातून प्राप्त निधी सल्लागार शुल्कासह महाऊर्जाकडे वर्ग करावा.

२२.प्रकल्पांची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करताना प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांच्याकडून कार्यपद्धतीचा भंग झाल्यास तसेच याव्यतिरिक्त अन्य काही बाबी उद्भवल्यास / निर्दर्शनास आल्यास प्रकल्प विकासक व प्रकल्पधारक यांनी यासाठी अटी व शर्ती निश्चित कराव्यात व त्यानुसार अंतर्गत करार करून त्यानुसार संपूर्ण प्रकरण निकाली काढावीत.

२३.याबाबत काही कायदेशीर अडचणी आल्यास संबंधित कार्यालय / संस्थेने प्रकरण आपल्या स्तरावर हाताळावे. महाऊर्जा यासाठी बांधिल राहणार नाही.

२४.प्रकल्पांची अंमलबजावणी करताना ज्या बाबींचा समावेश कार्यपद्धतीत झालेला नाही अशा बाबींवर महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाकडून योग्य ते निर्णय घेण्यात येतील. तसेच आवश्यकतेनुसार कार्यपद्धतीमध्ये बदल करण्याचे अधिकार महाऊर्जा कार्यालयास राहातील.

xxx

परिशिष्ट- “ब”

नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा) स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मिती धोरणामध्ये उल्लेखित केल्यानुसार, विविध संस्थांमध्ये (खाजगी) प्रकल्प आस्थापित करण्याची कार्यपद्धती

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय, दि. ११.२.२०१६ अन्वये जाहीर केलेल्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा (अपारंपरिक ऊर्जा) स्रोतांपासून विकेंद्रित पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मिती एकत्रित धोरणाच्या अनुंंगाने विविध संस्थांमध्ये (खाजगी) प्रकल्प आस्थापित करण्याची कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे असेल :-

१. इमारतीचे छत (रुफटॉप) व जमिनीवरील पारेषण विरहित सौर विद्युत संच, स्वयंपाकासाठी सौर ऊर्जेवर आधारित संयंत्र, सौर उष्णजल संयंत्र प्रकल्प याच्या उभारणीसाठी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल-

२. या धोरणांतर्गत उल्लेखित संस्थांनी खालील बाबी तपासणे आवश्यक आहे.

- **सौर विद्युत संच** :- क्षमता :- ५ ते २० कि.वॅ. (प्रति कि.वॅ. १५० चौ. फूट सावली विरहित जागा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे)
- **स्वयंपाकासाठी सौर ऊर्जेवर आधारित संयंत्र** :- सर्वसाधारणपणे १०० व्यक्तींच्या स्वयंपाकासाठी ७०० ते १००० चौ. फूट इतकी जागा व साधारणतः १५० चौ. फूट आकाराचे स्वयंपाकघर असणे आवश्यक आहे.
- **सौर उष्णजल संयंत्र** :- क्षमता :- ५०० लिटर्स प्रतिदिन (प्रतिदिन ५०० लिटर्स १० चौ.मी. सावली विरहित जागा उपलब्ध असणे आवश्यक आहे)

३. या धोरणांतर्गत एकदा लाभ घेतलेल्या संस्थेस पुढील ५ वर्षांमध्ये तशाच प्रकाराच्या प्रकल्पासाठी लाभ घेता येणार नाही.

४. या धोरणांतर्गत प्रकल्प उभारणीसाठी केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय आणि महाऊर्जाच्या मार्गदर्शक तत्वे व तांत्रिक मोजमापे यांचा अवलंब करणे आवश्यक असेल.

५. "प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य" या तत्वावर तरतुदीनुसार प्राप्त होणाऱ्या निधीच्या उपलब्धतेनुसार २० कि. वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या पारेषण विरहित / पारेषण संलग्न संयंत्रासाठी अर्थसहाय्य वितरित करण्यात येईल.

६. केंद्र शासनाच्या नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालयाने निश्चित केलेल्या आधारभूत किंमती (Benchmark Cost) महाऊर्जा वेळोवेळी जाहीर करेल.

७. प्रकल्प आस्थापित करण्यापूर्वी संस्थेने परिपूर्ण प्रस्ताव महाऊर्जाकडे सादर करावा. प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर त्याची छाननी करून महाऊर्जाकडून तत्वतः मान्यता देण्यात येईल. (प्रस्तावाचा विहित अर्ज - परिशिष्ट-१) अशा प्रकारे विहित नमुन्यातील परिपूर्ण प्रस्ताव महाऊर्जास सादर केल्यानंतर एक महिन्याच्या कालावधीत महाऊर्जाकडून अर्जदार/संस्थेस लेखी काहीही कळविले नाही, तर अशा प्रकरणात महाऊर्जाकडे मानीव नोंदणी झाल्याचे गृहीत धरण्यात येईल.

८. प्रकल्पधारक व प्रकल्प विकासक यांनी कार्यादेशाची प्रत महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयास देणे आवश्यक राहील.

९. महाऊर्जाकडून तत्वतः मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर प्रकल्प विकासक / प्रकल्पकधारक संस्था यांनी ६ महिन्यांच्या कालावधीमध्ये प्रकल्प आस्थापित करणे आवश्यक राहील.

१०. प्रकल्प आस्थापित करण्यात आल्यानंतर संस्थेने महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाने नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यांमार्फत प्रकल्पाची तांत्रिक तपासणी करणे आवश्यक राहील. प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल महाऊर्जाकडे सादर करण्याची जबाबदारी प्रकल्प विकासक / प्रकल्पकधारक यांची राहील. (प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल - परिशिष्ट-४)

११. प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल सादर केल्यानंतर मान्यतेनुसार, प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांना महाऊर्जामार्फत अर्थसहाय्य वितरित करण्यात येईल.

१२. प्रकल्प आस्थापित करण्यासाठी निवड करण्यात आलेल्या प्रकल्प विकासक यांनी ५ वर्षांकरिता सदर प्रकल्पाची सर्वकष देखभाल व दुरुस्ती करावी.

१३. या धोरणांतर्गत प्रकल्पांची प्रभावीपणे व कालबद्ध पद्धतीने आस्थापना होण्याकरिता प्रकल्प आस्थापित करणाऱ्या प्रकल्प विकासक यांनी त्रैमासिक अहवाल संबंधित कार्यालय / संस्थेस सादर करावा आणि वार्षिक अहवाल महाऊर्जाच्या संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाकडे सादर करणे आवश्यक आहे.

१४. प्रकल्प उभारणीपूर्वी व उभारणीनंतरच्या आवश्यक त्या सर्व कायदेशीर व वैधानिक बाबींची पूर्तता प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांनी करावी. यासाठी प्रकल्पधारकाने प्रकल्प विकासक यांस आवश्यक ती मदत करावी.

१५. याबाबत काही कायदेशीर अडचणी आल्यास संबंधित संस्थेने प्रकरण आपल्या स्तरावर हाताळावे. महाऊर्जा यासाठी बांधिल राहणार नाही.

१६. ज्या संस्थेस तांत्रिक / प्रशायकीय दृष्ट्या प्रकल्प आस्थापित करणे शक्य नसल्यास अशा संस्थांनी महाऊर्जाकडे प्रकल्प उभारणीसाठी विनंती केल्यास महाऊर्जा एकूण प्रकल्प खर्चाच्या ५ टक्के सल्लागार शुल्क आकारून संबंधित प्रकल्प आस्थापित करून देण्याची कार्यवाही करेल.

१७. यासाठी संबंधित संस्थेने तशा स्वरूपाचा प्रस्ताव व महाऊर्जाने दिलेल्या एकूण अंदाजपत्रकीय खर्चानुसार अनुदान वगळता येणारा लाभार्थी हिस्सा सल्लागार शुल्कासह महाऊर्जा कार्यालयाकडे वर्ग करावा.

१८. प्रकल्पांची अंमलबजावणी करताना ज्या बाबींचा समावेश कार्यपद्धतीत झालेला नाही अशा बाबींवर महाऊर्जा, पुणे कार्यालयाकडून योग्य ते निर्णय घेण्यात येतील. तसेच आवश्यकतेनुसार कार्यपद्धतीमध्ये बदल करण्याचे अधिकार महाऊर्जा कार्यालयास असतील.

X * X* X* X

परिशिष्ट- “क”

बायोगॅसपासून विकेंद्रित वीज निर्मिती प्रकल्पांसाठी कार्यपद्धती

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय, दिनांक ११.२.२०१६ मधील परिच्छेद क्र. ८ अनुसार, राज्यातील शहरी / ग्रामीण भागातील शेणावर आणि सेंद्रीय टाकाऊ पदार्थापासून बायोमिथेनेशन तंत्रज्ञानावर आधारित विकेंद्रित वीज निर्मिती प्रकल्प विकसित करण्यात येतील. याकरिता धोरणांतर्गत ४००० कि.वॅ. एवढे उद्दिष्ट पुढील ५ वर्षांसाठी निश्चित करण्यात आले आहे.

- **प्रकल्प नोंदणी :-** प्रकल्पाची नोंदणी करण्याकरिता संबंधित प्रकल्पधारक / विकासकाने खालील स्व-स्वाक्षांकित कागदपत्रे महाऊर्जा कार्यालयास सादर करावीत:-
 - अ) महाऊर्जाने विहीत केलेल्या अर्जामध्ये प्रकल्पाची माहिती (परिशिष्ट १- संकेतस्थळावर उपलब्ध),
 - ब) महाऊर्जा कार्यालयाने विहीत केल्याप्रमाणे नोटराईज्ड हमीपत्र (प्रकल्प किमान १० वर्ष कार्यान्वित ठेवण्याबाबतची हमी) (परिशिष्ट २ - संकेतस्थळावर उपलब्ध),
 - क) सविस्तर प्रकल्प अहवाल (तांत्रिक व आर्थिक व्यवहार्यता अहवाल),
 - ड) जागा मालकीची कागदपत्रे (जसे - ७/१२ उतारा व नोंदणीकृत खरेदी खत वा भाडेपट्टा असल्यास किमान १० वर्ष कालावधीसाठी कायदेशीररित्या केलेला भाडेपट्टा करार इ.)
 - इ) बँक कर्ज / आर्थिक स्रोताबद्दलची माहिती (जसे - कर्ज संमती पत्र वा मागील ३ वर्षांतील सनदी लेखापालाकडून प्रमाणित कंपनीचे/संस्थेचे विवरणपत्र /ताळेबंद पत्रक),
 - ई) उपलब्ध टाकाऊ सेंद्रीय पदार्थ / जनावरे इ. संबंधीची वैध व प्रमाणित कागदपत्रे.
- **प्रकल्प अंमलबजावणी :-**
 - १) वरीलप्रमाणे आवश्यक ती कागदपत्रासह प्रस्ताव प्रकल्पधारक/विकासक यांच्याकडून प्राप्त झाल्यानंतर त्याची छाननी महाऊर्जा कार्यालयाकडून करण्यात येईल. सर्व आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता झाल्यानंतर प्रस्ताव परिपूर्ण असल्यास प्रकल्पाची नोंदणी करण्यात येईल. अशा प्रकारे विहित नमुन्यातील परिपूर्ण प्रस्ताव महाऊर्जास सादर केल्यानंतर एक महिन्याच्या कालावधीत महाऊर्जाकडून अर्जदार/संस्थेस लेखी काहीही कळविले नाही, तर अशा प्रकरणात महाऊर्जाकडे मानीव नोंदणी झाल्याचे गृहीत धरण्यात येईल.
 - २) बायोगॅसपासून वीज निर्मिती प्रकल्पांसंदर्भात महाऊर्जाकडून कोणतीही तांत्रिक मान्यता देण्यात येणार नाही. संबंधित महानगरपालिका / नगरपालिका वा तत्सम शासकीय वा निम-शासकीय अथवा स्थानिक स्वराज्य संस्था इत्यादी यंत्रणांनी विकासकाची निवड संबंधित विभागाच्या नियम, अटी व निकषानुसार करावी.
 - ३) या धोरणांतर्गत प्रकल्प उभारणीसाठी महाऊर्जा सल्लागार निश्चित केलेले आहेत. संबंधित विभागाने आवश्यतेनुसार या सल्लागारांमार्फत संबंधित विभागाच्या नियम, अटी व निकषानुसार कार्यवाही करावी.

४) महाऊर्जाकडे बायोगॅस प्रकल्प आस्थापित करण्याकरिता नोंदणी झाल्यानंतर प्रकल्पधारक / विकासकाने जास्तीत जास्त दीड वर्षांच्या कालावधीत सदर प्रकल्प कार्यान्वित करणे आवश्यक राहील.

५) उपरोक्त कालावधीत प्रकल्प कार्यान्वित न झाल्यास प्रकल्प नोंदणी आपोआप रद्द होईल. तथापि, अपवादात्मक परिस्थितीत प्रकल्पास मुदतवाढ आवश्यक असल्यास सबळ कारणांच्या पुराव्यांसह याबाबत अहवाल सादर करण्यात यावा. सदर प्रकल्पास मुदत वाढ (जास्तीत जास्त ६ महिने) देणे अथवा नाकारणे याबाबतचा अंतिम निर्णय महासंचालक, महाऊर्जा यांचा असेल.

६) प्रकल्प यशस्वीरित्या कार्यान्वित असल्याबाबतचे प्रमाण म्हणून प्रकल्पापासून निर्माण होणाऱ्या बायोगॅस व वीजेचा, किमान तीन महिने सुरक्षीतरित्या प्रकल्प चालू असल्याबाबत तसेच त्यापैकी सलग किमान तीन दिवस सदर प्रकल्प स्थापित क्षमतेच्या ६० टक्केपेक्षा जास्त क्षमतेने कार्यान्वित असल्याबाबतचा अहवाल सादर करणे बंधनकारक राहील. याबाबत प्रत्यक्ष प्रकल्प तपासणी दरम्यान खातरजमा करण्यात येईल (प्रकल्प कार्यरततेचा अपेक्षित कालावधी : प्रतिदिन किमान १० तास).

७) प्रवर्तकाने/लाभार्थ्याने सदर प्रकल्प कार्यान्विततेचा अहवाल, सनदी लेखापालाकडून प्रमाणित करून (त्यांच्या लेटरहेडवर) खर्चाचा तपशील, बायोगॅस प्रकल्प व इतर संयंत्राची घटकनिहाय छायाचित्रे व प्रमाणित केलेला वीज निर्मितीचा अहवाल महाऊर्जाच्या कार्यालयास सादर करावा. वरील अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर प्रकल्पाची तपासणी / पडताळणी प्रत्यक्षरित्या महाऊर्जाकडून करण्यात येईल. त्यानंतर निकषानुसार व उपलब्धतेनुसार प्रतिपूर्ती तत्वावर अनुदान वितरीत करण्यात येईल.

- इतर बाबी :-

१) साधारणत: "प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य" या तत्वावर व अर्थसंकल्पीय तरतुदीनुसार प्राप्त होणाऱ्या अनुदानाच्या उपलब्धतेनुसार अर्थ सहाय्य वितरीत करण्यात येईल.

२) बायोगॅसपासून विकेंद्रित पारेषण विरहीत वीज निर्मिती प्रकल्प उभारणी पूर्वी व उभारणीनंतरच्या आवश्यक त्या सर्व कायदेशीर व वैधानिक बाबींची पूर्तता प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांनी करणे आवश्यक आहे. प्रकल्पासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व परवानग्या, संमती पत्रे व नाहरकत प्रमाणपत्रे संबंधित विभागाकडून परस्पर प्राप्त करून घेणे तसेच संबंधित विभागांच्या नियमांचे पालन करणे विकासक / प्रकल्पधारक यांच्यावर बंधनकारक राहील, याबाबतची सर्वस्वी जबाबदारी प्रकल्प विकासक / प्रकल्पधारक यांची राहील.

३) संबंधित प्रकल्पधारकाने विकासकास कार्यादेश दिल्याची प्रत महाऊर्जा कार्यालयास सादर करावी.

४) प्रकल्पाच्या कार्यान्विततेच्या कालावधीपासून बायोगॅस प्रकल्पाला जोडलेले इंजिन / जनरेटर, विद्युत मिटर, गॅस फ्लो-मिटर / बायोगॅस टोटलायझर, गॅस शुद्धीकरण प्रणाली व इतर तत्सम उपकरणे सुस्थितीत व कार्यान्वित असणे आवश्यक आहे. तसेच सदर आस्थापित प्रत्येक

उपकरणांवर उत्पादक व यंत्रसामुग्रीची इत्यंभूत तांत्रिक माहिती दर्शविणारी प्लेट असणे बंधनकारक आहे.

- ५) संपूर्ण प्रकल्प बांधकाम व प्रकल्पास लागणारी यंत्रसामुग्री इत्यादी बाबतची किमान २ वर्षाची हमी संबंधित विकासकाने प्रकल्पधारकास देणे बंधनकारक आहे.
- ६) विकासकाने आस्थापित प्रकल्पाविषयीची संपूर्ण तांत्रिक माहिती (झॉईंग, डिझाईन व इतर तांत्रिक तपशील) असलेली "प्रकल्प देखभाल, दुरुस्ती व व्यवस्थापन पुस्तिका" प्रकल्पधारकास पुरविणे बंधनकारक राहील.
- ७) प्रकल्पधारक / विकासकाने आस्थापित प्रकल्पाची संपूर्ण तांत्रिक माहिती व प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा तपशिल असलेला दर्शनीय फलक प्रकल्पस्थळी उभारणे बंधनकारक राहील. ज्या प्रकल्पांना महाऊर्जा कार्यालयाने अनुदान वितरीत केलेले आहे अशा सर्व प्रकल्पांच्या यशोगाथा, प्रकल्प अभ्यास अहवाल, दृकश्राव्य फिती इत्यादी प्रकाशित करणे वा चित्रीत करण्याचे अधिकार महाऊर्जा कार्यालयाकडे अबाधित राहातील.

XXXXXX

“परिशिष्ट-१”**"अर्जाचा नमुना"**

(बायोगॅसपासून विकेंद्रित वीज निर्मिती प्रकल्प वगळून अन्य प्रकल्पांसाठी)

अ.क्र.	प्रकल्पाबाबत माहिती	तपशील
अ) प्रकल्पधारक कार्यालय / संस्था (शासकीय / निमशासकीय / स्थानिक स्वराज्य संस्था / बिगर शासकीय)		
१.	प्रकल्पधारकाचे नाव व पूर्ण पत्ता (दूरध्वनी क्रमांक व ई-मेल सहित)	
२.	संपर्क व्यक्तीचे नाव, भ्रमणध्वनी क्र. व ई-मेल	
३.	प्रकल्पस्थळ दूरध्वनी क्र.	
४.	लाभार्थी / संस्था / कार्यालयाचे वर्गीकरण	अ) खाजगी संस्था ब) शासकीय / निमशासकीय संस्था क) महानगरपालिका / नगरपालिका इ. ड) सार्वजनिक संस्था / सहकारी संस्था इ) बिगर शासकीय संस्था

ब) तांत्रिक:-

५.	प्रस्तावित प्रकल्पाचा प्रकार	
	अ) सौर विद्युत संच	कि.वॅ.
	ब) सौर पंप	अश्वशक्ती
	क) स्वयंपाकासाठी सौर ऊर्जवर आधारित संयंत्र	चौ.मी.
	ड) सौर उष्णजल संयंत्र	लिटर्स प्रतिदिन
६.	प्रकल्पासाठी उपलब्ध असलेल्या जागेचा तपशील (चौ. फुट)	
७.	आर्थिक सहाय्यास धोरणानुसार पात्र असलेली प्रकल्पाची क्षमता	
८.	प्रस्तावित प्रकल्पातून होणारी वीज निर्मिती / विजेची बचत	
९.	प्रकल्पापासून निर्मित विजेच्या वापराची तपशीलवार माहिती (स्वतंत्रपणे जोडण्यात यावी)	
१०.	प्रकल्प हस्तांतरणानंतर दैनंदिन देखभाल व दुरुस्तीची यंत्रणा (हमीपत्र)	

क) वित्तीय:-

११.	प्रस्तावित प्रकल्पाची एकूण अंदाजपत्रकीय किंमत (रु.)	
१२.	निधीचा स्रोत	
	शासकीय विभागांसाठी	
	अ) जिल्हा वार्षिक सर्वसाधारण योजना	
	ब) खासदार / आमदार निधी	

अ.क्र.	प्रकल्पाबाबत माहिती	तपशील
	क) इतर	
	बिगर शासकीय संस्थांसाठी	
	अ) स्वनिधी / लाभार्थी हिस्सा	
	ब) कर्ज (बँक / वित्तीय संस्था इ.)	
	क) केंद्र / राज्य शासनाचे वित्तीय सहाय्य	
	ड) सी.एस.आर.	
	इ) इतर	
	ई) एकूण (रु.)	

ड) इतर:-

१३.	इतर वैधानिक परवाने, कायदेशीर कागदपत्रे इ. बदलची माहिती	
१४.	प्रकल्पाविषयी अतिरिक्त माहिती (असल्यास) स्वतंत्रपणे जोडण्यात यावी	
१५.	सेवा / प्रक्रिया / सल्लागार शुल्क भरल्याचा तपशील	

असे प्रमाणित करण्यात येते की, वर नमूद करण्यात आलेली सर्व माहिती सत्य असून सदर माहिती चुकीची / दिशाभूल करणारी आढळल्यास आम्ही कायदेशीर कार्यवाहीस पात्र असू याची आम्हाला जाणीव आहे. प्रस्तुत प्रकरणी कोणतीही माहिती वस्तुस्थितीशी विसंगत आढळून आल्यास देण्यात आलेली तांत्रिक मंजुरी/मान्यता रद्द करण्याचा अधिकार महाऊर्जास राहील.

दिनांक :- ठिकाण :-	स्वाक्षरी व शिक्का नाव :----- पदनाम :----- अर्जदार संस्था (अधिकृत व्यक्ती)
---------------------------	---

“પરિશિષ્ટ-૨”

Performance Report

1. Name of the Work :
.....
.....
.....
2. Name of the contractor :
3. Work Order No. & date :
4. Name of User Agency / Beneficiary :
5. Proposed Project :
6. Capacity :
7. Date of Commissioning (as per work order) :
8. Present status of project work :
9. Remark of User Agency / Beneficiary:

Sign of System Integrator

Name

Date

Sign of User Agency / Beneficiary

Name

Date

परिशिष्ट-३

DECLARATION

(To be submitted on Rs.100/- Stamp Paper)

I / We, - - - - - hereby declare that I / We have made myself / ourselves thoroughly conversant with the sub – soil conditions, local conditions regarding all materials and Labour of which I / we have based my / our rates of this work. The specifications, conditions and lead of materials on this work have been carefully studied and understood by me / us before commencement of this project. I / We undertake to use only the best materials defined / approved by the Ministry of New and Renewable Energy (MNRE) Govt of India.

The systems will be provided as per the specifications and guidelines issued by the Ministry of New and Renewable Energy / MEDA / User Agency. We are bound to adhere to the guidelines issued by the Ministry of New and Renewable Energy / MEDA / User Agency from time to time. We also hereby commit that if in future MNRE / MEDA make any changes in the specifications of the systems the same will be incorporated in the project. We hereby agree that the work will be executed within the cost of work order and there will be no escalation in cost for any reason thereof. We also agree that if we fail to complete the work and leave the work in middle, User Agency shall have right to recover the full amount from us. I / We shall accept any amendments made by MEDA / USER AGENCY from time to time during total project completion period including 5 years Comprehensive maintenance contract (CMC).

I am / we are also committing that we shall complete the work within stipulated time period specified in the work order. We will not ask for any further time extension.

I am / we are bound to work as per Tender and work Order issued by USER AGENCY for this work with 5 years Comprehensive Maintenance Contract. In case of failure of the same, we shall be responsible for any loss and for the action taken by competent Authority of MEDA /USER AGENCY resulting to ban to work in the State of Maharashtra.

I / We shall comply with the provision of Contract Labour. (Regulation and Abolition) Act 1970, Minimum Wages Act. 1948, Payment of Wages Act. 1963, Workmen's Compensation Act. 1961, the Contract Labour (Regulation and Abolition) Act, 1979 and all other related Acts and any modification thereof or any law relating there to and rules made there under from time to time. USER AGENCY shall not be responsible in this regard.

I / We shall be wholly responsible for any accident or any unusual / unexpected circumstances held during the execution of work & also during the CMC period of 5 years.

(Signature of Tenderer)

Name : _____

Date :

Designation : _____

Place :

Seal :

પરિશિષ્ટ- ૪

Project completion Report for Solar Power Plants

Part-A

(By the installer)

S No	Component	Observation
1	Work Order No & Date	
2	Category :- Govt. / Private Sector (Name) and Complete Address Site/ Location with Complete Address Longitude/ Latitude	
3	Capacity of system installed (kWp)	
4	Specification of the Modules Type of modules(multi/mono) Make of Modules and year of manufacturing Wattage and no of modules Module Efficiency No of series &Parallel combinations Tilt Angle of Modules	
4.1	IEC certificate Date of issue Agency Validity Enclose a IEC certificate	
4.2	Whether imported or indigenous.	
4.3	RFID tag is pasted inside or outside	
4.4	Type of RFID	
5	PCU Make,& rating Type of Charge controller/MPPT Capacity of inverter and year of manufacturing AC Output Whether hybrid or stand alone Whether indigenous or imported Enclose test certificate as per MNRE requirement Input Voltage to Inverter	
6	Batteries Make of batteries and year of manufacturing Type : Tubular Lead Acid /VRLA/GEL Rating and no. No of series and parallel combinations	

	Enclose test certificate as per MNRE requirement	
7	Depth of Discharge Proposed	
	Autonomy (Days)	
8	Structures	
	Tracking or non tracking	
	Indigenous or imported	
9	Cables Make and size	
	Enclose Certificate: Rating :-	
	voltage of cable	
10	Distribution Box	
	Name	
	Make	
	Certificate	
11	Earthling and protections	
	Lightening Arrester (Type)	
12	Date of Commissioning	
13	Enclose Generation data for one month (for without battery systems)	
13a	Enclose energy consumption data for one month (for battery based systems)	
14	Monitoring Mechanism for the installed System	
	Technical Person Trained to maintain system Name with Mobile no.	

Declaration

It is to certify that all the components / subsystems and materials including junction boxes, cables and distribution boards. Switches, circuit breakers used are as per MNRE / MEDA requirement and as per DPR submitted.

(System Integrator)

With seal

Date:

Place

PART-B**(By the Beneficiary)**

Sr. No.	Component	Observation
1	Name of the Beneficiary	
2	Location	
	Capacity (kWp)	
	Location	
3	Whether training was provided by installer for operation and maintenance	
4	Whether the following documents were provided or not	
	I-V curves of all modules	
	Inverter manual	
	Warranty card for system	
5	Date of handing over of the system	
6	Cost breakup	Total project cost:

It is to certify that all information given above is true and correct to best of my knowledge.

(User signature and stamp)

Date -

place -

PART-C**Inspection report (by MEDA Officer)**

Sr. No.	Component	Observation
1	Site/ Location with Complete Address	
2	Capacity of system installed (kWp)	
3	Whether the system was installed in shadow free area or not? If not mention the details Gap between rows of the modules Any inter module shading exists or not Whether the modules contains information about company name, serial no and year manufacturing inside RIFD pasted inside or outside	
4	PCU Whether the information given in part A is same or found any deviation	
5	Batteries Whether the information given in part A is same or found any deviation	
6	Structures	
7	Cables Make and size	
8	Distribution Box	
9	Earthling and protections	
10	Cumulative generation data at the date of visit or cumulative energy consumption data at the time of visit	
11	User Feed Back	
12	Any specific problem	

1. Signature of User With Stamp and date
2. System Integrator signature with stamp and date
3. Signature of MEDA Officer and date

List of enclosures:

1. **Copy of invoice billed to user**
2. **List of serial no. of modules and batteries installed in the system**
3. **Test certificates of the components**
4. **Statement of Expenditure**
5. **Original Color photographs**

પરિશિષ્ટ-૪

Project Completion Report for SPV Water Pumping System

PART- A

(by the installer)

Sr. No.	Component	Observation
1	Work Order No & Date	
2	Category : Govt. / Private Sector Name and Complete Address:	
2.1	Name and Complete Address of installer:	
3	Site / Location Longitude/ Latitude Type (Bore well / open well etc.)	
4	Solar PV Array Capacity:	
4.1	Make of Modules Whether imported or indigenous?	
4.2	IEC certificate : Agency Date of issue Validity (Enclose a copy of IEC certificate)	
4.3	Whether RFID tag is pasted or not? If so, tag is inside or outside. If not, the reason? Type of RFID	
5	Support Structures/	
5.1	Indigenous or imported	
5.2	Tracking System: Manual / Automatic	
5.3	Seasonal Tilt Angle adjustment provided or not?	
6	Type of motor pump set I. Surface mounted DC motor pump-set (with Brushes or Brushless) II. Submersible DC motor pump set III. Submersible AC motor pump set IV. Floating DC motor pump set V. Any other type of motor pump set	
6.1	Motor Pump set Capacity (HP) and make Whether indigenous or imported?	

Sr. No.	Component	Observation
6.2	Max. Total Dynamic head (Specify suction head in case of surface pumps)	
6.3	Water output figures are on a clear sunny day with three times tracking of SPV panel when solar radiation on panel surface is: 7.15 KWH/sq.m/day	
6.4	Certification of Pumping system Agency Date of issue Validity (Enclose a copy of certificate)	
7	Electronics/ controls	
7.1	MPPT provided or not? If yes, provide details	
7.2	In case of A.C. Motor Pump Set, Details of Inverter /VFD	
8	Monitoring Mechanism for the installed System	
8.1	Technical Person Trained to maintain the system Name of the person with Mobile no.	
9	Date of Commissioning (Enclose test certificate of Pumping System as per MNRE requirement)	
10	Copy of invoice	

Declaration

It is to certify that all the components / subsystems and materials including junction boxes, cables and distribution boards. Switches, circuit breakers used in the system are as per MNRE / MEDA requirement and as per DPR submitted.

Date:

Place:

(Supplier / Installer)
With seal

PART-B

(By the Beneficiary)

Sr. No.	Component	Observation
1	Name of the Beneficiary	
2	Location	
	Capacity (HP)	
	Location	
3	Whether training was provided by installer for operation and maintenance	
4	Whether the following documents were provided or not	
	I-V curves of all modules	
	Inverter manual	
	Warranty card for system	
5	Date of handing over of the system	
6	Cost breakup	

It is to certify that all information given above is true and correct to best of my knowledge

(User signature and stamp)

Date -

place -

PART-C

Inspection report (by MEDA Officer)

Sr. No.	Component	Observation
1	Site/ Location with Complete Address	
2	Capacity of system installed(HP)	
3	Whether the system was installed in shadow free area or not? If not mention the details	
	Any inter module shading exists or not	
	Whether the modules contains information about company name, serial no and year manufacturing inside	
	RIFD pasted inside or outside	
4	Electronics/ controls	
	Whether the information given in part A is same or found any deviation	
6	Structures FixedTilt/ Tracking – Manual/Automatic	
7	Cables Make and size	
8	User Feed Back	
9	Any specific problem	

1. Signature of User With Stamp and date
2. System Integrator signature with stamp and date
3. Signature of MEDA Officer and date

List of enclosures:

1. List of serial no. of modules installed in the system
2. Test certificates of the components
3. Original Color photographs

પરિશિષ્ટ-૪

Project Completion Report for solar steam cooking systems

1.	Name of Beneficiary with complete postal address, telephone, fax number and e-mail address for correspondence purpose.	:	
2.	Purpose for which the solar system is to be installed	:	For steam generation
3.	Ultimate application of steam generated from solar system	:	
4.	Details of existing system for required application	:	
5.	Present fuel consumption per year	:	
6.	Details of system proposed to be installed at beneficiary's premises	:	
	i) Place of installation	:	
	ii) Type of system proposed (solar concentrating system)	:	
	iii) Dish/Collector area to be installed (sq.m) and type of collectors proposed to be installed	:	
	iv) Total land area required for installation of the system (sq. m)	:	
	v) Shadow free area available at the premises from 9 AM to 5 PM (sq. m)	:	
7.	Details of the project report prepared by the identified consultant (Report will include the technical specifications of various components and their life period)	:	
8.	Expected outcome from proposed installation in terms of fuel savings & heat delivery with detailed energy calculations.	:	
9.	Item wise budget break up (including CMC for 5 years)	:	
10.	DPC or any other support sought as per the scheme provisions	:	

13.	Commitments from the beneficiary		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ We will not dismantle the system at any stage without prior written permission of MNRE / MEDA / DPC support. ➤ We will regularly use and properly maintain the system and submit quarterly performance report for a minimum period of five year from the date of installation through System Integrator. ➤ We will take Annual Maintenance contract for a period of at least 5 years after completion of the CMC period from manufacturers. 		
14.	Remark of MEDA Officer		

Date

Signature with name and Seal of System Integrator	Signature with name and Seal of Head of beneficiary organization	Signature with name and Seal of MEDA Officer
---	--	--

CERTIFICATE

1) Name of the Beneficiary : _____

2) Address of Beneficiary : _____

3) Name of District : _____

4) Place of Installation : _____

5) Date of Installation : _____

6) Contact No. : _____

7) Name of Manufacturer : _____

8) Type of System
(FPC/ETC) : _____

9) System Capacity : LPD Sq.m

10) Category of System : _____

11) Total Cost of the System :
(Rs.) _____

12) This is to certify that :
 a) The system has actually been installed as per BIS/ MNRE standards/specifications/approval.
 b) The manufacturer provides five years guarantee for the system and ensures the satisfactory performance of the system.
 c) There is no duplication of the system installed by the manufacturer earlier and also with those installed by other channel partners.
 d) The capital subsidy for installed system has not been claimed or will not be claimed in future from any other agency. Soft loan will also be not availed from IREDA / Banks / FIs.

Signature with name and Seal of System Integrator	Signature with name and Seal of Head of beneficiary organization	Signature with name and Seal of MEDA Officer
--	--	---

परिशिष्ट- ५

बायोगॅसपासून विकेंद्रित वीज (पारेषण विरहित) निर्मिती प्रकल्प "अर्जाचा नमुना"

अ. क्र.	प्रकल्पाबाबत माहिती	तपशील
अ) सर्वसाधारण		
१.	प्रकल्पधारकाचे नाव व पूर्ण पत्ता (दुरध्वनी क्रमांक व ई-मेल सहीत)	
२.	विकासकाचे / प्रवर्तकाचे नाव व पूर्ण पत्ता (दुरध्वनी क्रमांक व ई-मेल सहीत) *खाजगी तत्वावर विकसित करण्यात येणाऱ्या प्रकल्पाच्या बाबतीत	
३.	विकासकाचे नाव व पत्ता (दुरध्वनी क्रमांक व ई-मेल सहीत)	
४.	लाभार्थ्याचे / संस्थेचे वर्गीकरण	अ) वैयक्तिक, ब) खाजगी संस्था, क) शासकीय / निम-शासकीय संस्था, ड) महानगरपालिका / नगरपालिका इ., इ) सार्वजनिक संस्था, ई) इतर
५.	अ. गाव / ग्रामपंचायतीचे नाव, तालुका व जिल्हा इत्यादी बाबींचा तपशील (पिनकोडसहीत)	
	ब. लोकसंख्या	
	क. वॉर्ड / शहर / नगरपालिका / महानगरपालिका इ.	
	ड. संपर्क व्यक्तीचे नाव, भ्रमणध्वनी क्र. व ई-मेल	
	इ. प्रकल्प रथळ दुरध्वनी क्र.	
६.	प्रकल्पासाठी उपलब्ध असलेल्या जागेचा तपशील (चौ.मी.)	
ब) तांत्रिक:-		
७.	उपलब्ध टाकाऊ सेंद्रीय पदार्थ	
अ)	दररोज उपलब्ध होणाऱ्या जैविक टाकाऊ सेंद्रीय पदार्थाचे प्रमाण (कि.ग्र./प्रतिदिन) (सेंद्रीय टाकाऊ पदार्थ / शेण / वाया जाणारे अन्न / शहरी सेंद्रीय घनकचरा इ.)	
ब)	उपलब्ध जनावरे / पशु-पक्षी इ. बाबतचा तपशील (गाय, म्हैस, शेव्या-मेंढ्या, कुकुट इ.)	
क)	दररोज उपलब्ध असलेल्या पाण्याची मात्रा (लीटर) व स्रोत	
८.	प्रस्तावित बायोगॅस प्रकल्पाची क्षमता (घ.मी.) व तंत्रज्ञान	
९.	प्रस्तावित आस्थापित करण्यात येणाऱ्या इंजिनची क्षमता (के.व्ही.ए. / कि.वॅ.)	

अ. क्र.	प्रकल्पाबाबत माहिती	तपशील
१०.	आर्थिक सहाय्यास पात्र असलेली इंजिनची क्षमता (के.व्ही.ए. / कि.वॅ.)	
११.	प्रस्तावित बायोगॅस प्रकल्पातून होणारी वीज निर्मिती (के.डब्ल्यू.एच.) १० तास प्रतिदिन कालावधी गृहीत धरून	
१२.	जनित्र / इंजिनाचा तांत्रिक तपशील व किंमत (१०० टक्के बायोगॅसवर आधारित)	
१३.	गॅस किलनिंग प्रणाली, गॅस स्टोरेज बलून, गॅस फ्लो-मीटर व बायोगॅस टोटलायझर, कंट्रोल / मॉनिटरिंग पॅनेल, विद्युत मिटरसंबंधीचा इत्यादींचा तांत्रिक तपशील व किंमत	
१४.	प्रस्तावित वीज निर्मिती वापर (उपकरणे व वापर याबाबतची तपशीलवार माहिती) अ) घरगुती ब) शेती व सिंचन क) शहरी / ग्रामीण भागातील (उद्योगाकरिता) ड) वॉर्डातील स्थानिक स्तरावरील वापर (सार्वजनिक पथदीप इ.) इ) इतरत्र	
१५.	खत व्यवस्थापन प्रणाली तपशील	
क) वित्तीय:-		
१६.	प्रस्तावित प्रकल्पाची एकूण किंमत (रु.)	
१७.	निधीचा श्रोत अ) स्व: निधी ब) कर्ज (बँक / वित्तीय संस्था इ.) क) केंद्र / राज्य शासनाचे वित्तीय सहाय्य ड) सी.एस.आर. इ) इतर ई) एकूण (रु.)	
१८.	बायोगॅसपासून निर्माण होणाऱ्या विजेची प्रतियुनिट किंमत (अंदाजे)	
ड) इतर:-		
१९.	महानगरपालिका / नगरपालिका हृदीमध्ये वॉर्ड स्तरावर निर्माण होणाऱ्या शहरी सेंद्रीय घनकच्यावर बायोमिथिनेशन तंत्रज्ञानावर आधारित वीज निर्मिती व खत निर्मितीच्या स्थानिक स्तरावरील निष्कासन / पारेषण / वितरण व्यवस्थेविषयी	

अ. क्र.	प्रकल्पाबाबत माहिती	तपशील
२०.	प्रस्तावित बायोगॅसपासून वीजनिर्मिती प्रकल्प ठराविक कालावधीनंतर हस्तांतरित करण्याविषयीचा तपशील (*खाजगी तत्वावर विकसित करण्यात येणाऱ्या प्रकल्पाच्या बाबतीत)	
२१.	महानगरपालिका / नगरपालिका वा तत्सम शासकीय वा निम-शासकीय इ. ठिकाणी खाजगी तत्वावर आस्थापित करावयाच्या प्रकल्पांच्या देखभाल / दुरुस्तीसाठी तसेच संनियंत्रणाविषयी तपशील	
२२.	इतर वैधानिक परवाने, कायदेशीर कागदपत्रे इ. बद्दलची माहिती	
२३.	प्रकल्पाविषयी अतिरिक्त माहिती (असल्यास)	

प्रमाणित करण्यात येते की,

उपरोक्त दिलेली सर्व माहिती सत्य असून सदर माहिती खोटी / दिशाभुल करणारी आढळल्यास मी / आम्ही कायदेशीर कार्यवाहीस पात्र राहील याची मला /आम्हाला जाणीव आहे. प्रस्तृत प्रकरणी कोणतीही माहिती वस्तुस्थितीशी विसंगत आढळून आल्यास देण्यात आलेले अर्थसहाय्य परत करण्यास मी / आम्ही बांधील राहील व ते व्याजासहीत वसुल करण्याचा अधिकार महाऊर्जास राहील.

नाव, स्वाक्षरी व शिक्का
अर्जदार संस्था / लाभार्थी / कंपनी (अधिकृत व्यक्ती)

दिनांक : -----

ठिकाण : -----

नाव, स्वाक्षरी व शिक्का
विकासक / प्रवर्तक / कंपनी (अधिकृत व्यक्ती)

दिनांक : -----

ठिकाण : -----

परिशिष्ट -६

हमीपत्र

रु. १००/- च्या नॉन-ज्युडिशीयल स्टॅम्पपेपरवर

मी / आम्ही, _____ -

(अर्जदार प्रकल्पधारक / विकासकाचे नाव व पूर्ण पत्ता) _____

(प्रकल्प स्थळाची संपूर्ण माहिती) या ठिकाणी _____ (सेंद्रीय टाकाऊ पदार्थ) आधारित _____ घ.मी., _____ कि.वॅ. क्षमतेचा बायोगेंसपासून विकेंद्रीत वीज निर्मिती प्रकल्प आस्थापित करीत आहे/आहोत. महाऊर्जाच्या "नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा ऊतांपासून (अपारंपरिक ऊर्जा ऊत) विकेंद्रीत पारेषण विरहित ऊर्जा निर्मितीचे एकत्रित धोरण-२०१६" या योजनेंतर्गत आर्थिक सहाय्य प्राप्त करण्यासाठी अर्ज करीत आहे/आहोत.

१. मी / आम्ही हमी देतो की, सदर प्रकल्पासाठी लागणारा खर्च करण्यास मी / आम्ही सक्षम आहे / आहोत. महाऊर्जाकडून मिळणारे अनुदान हे प्रतिपूर्ती तत्वावरील असून प्रकल्प यशस्वीरित्या आस्थापित केल्यानंतरच सदर अनुदान प्राप्त होऊ शकते याची मला जाणीव आहे. सदर प्रकल्प मी / आम्ही कमीतकमी १० वर्षांच्या कालावधीसाठी कार्यान्वित ठेऊ व महाऊर्जाच्या परवानगीशिवाय हा प्रकल्प मी / आम्ही विस्थापित करणार नाही.
२. सदरचे अनुदान फक्त नवीन प्रकल्पापुरतेच (यंत्रसामुद्रीसहीत) मर्यादित आहे याची जाणीव मला / आम्हाला आहे.
३. सदर प्रकल्पाची जागा स्वतःच्या / संस्थेच्या / कंपनीच्या मालकी हक्काची आहे.

किंवा

सदर प्रकल्पासाठी जागा आम्ही / आमचे संस्थेने / कंपनीने १० वर्षांच्या कालावधीकरिता श्री. / श्रीमती _____ यांचेकडून कायदेशीररित्या नोंदणीकृत भाडेकराराने भाडेपट्ट्यावर घेतलेली असून सदर नोंदणीकृत भाडेकरारनाम्याची प्रत प्रस्तावासोबत जोडलेली आहे.

४. मी / आम्ही उपरोक्त प्रकल्प संपूर्णतः स्वखर्चाने आस्थापित करणार आहोत. माझ्याकडे / आमच्याकडे प्रकल्पास लागणाऱ्या सेंद्रीय टाकाऊ पदार्थाची उपलब्धता / जनावरे मुबलक प्रमाणात उपलब्ध आहेत.
५. सदर प्रकल्पाच्या संबंधात कोणतेही दायीत्व, सेंद्रीय टाकाऊ पदार्थाची उपलब्धता / जनावरे इत्यादी बाबत कोणताही वाद निर्माण झाल्यास तसेच प्रकल्पस्थळी आग, पडऱ्याड, जिवीत हानी वा तत्सम इतर धोका उद्भवल्यास मी / आम्ही / आमची संस्था / कंपनी यासाठी सर्वस्वी जबाबदार राहील. यात महाऊर्जेची / शासनाची कोणतीही जबाबदारी राहणार नाही याची मला / आम्हाला जाणीव आहे. भविष्यामध्ये याविषयी कोणत्याही प्रकारचा वाद, आरोप, तक्रार निर्माण झाल्यास त्याचे निराकरण करण्यास सर्वस्वी मी / आम्ही जबाबदार आहे / आहोत. याबाबत कोणताही दावा महाऊर्जा / शासनाविरुद्ध मी / आम्ही करणार नाही याची हमी मी / आम्ही देत आहोत.
६. बायोगेंसपासून विकेंद्रीत पारेषण विरहित वीज निर्मिती प्रकल्प उभारणी पूर्वी व उभारणीनंतरच्या आवश्यक त्या सर्व कायदेशीर व वैधानिक बाबींची पूर्तता मी / आम्ही करणार आहे / आहोत. प्रकल्पासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व परवानग्या, संमती पत्रे व ना-हरकत प्रमाणपत्रे संबंधित

विभागाकडून परस्पर प्राप्त करून घेणे तसेच संबंधित विभागांच्या नियमांचे पालन करणे ही माझी / आमची जबाबदारी आहे.

७. संपूर्ण प्रकल्प बांधकाम व प्रकल्पास लागणारी यंत्रसामुग्री इत्यादी बाबतची किमान २ वर्षांची हमी संबंधित विकासकाकडून मी / आम्ही घेतलेली आहे.

मे. _____ यांचे
प्राधिकृत व्यक्तीची स्वाक्षरी व शिक्का

दिनांक :

ठिकाण :